

Pestprotocol Rembrandtparkschool

1. Doel Pestprotocol

Dit pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Op de Rembrandtparkschool willen we niet dat er gepest wordt. Wij proberen pestproblemen te voorkomen. Als er gepest wordt dan moeten leerkrachten, de intern begeleider, de directie en de ouders dat signaleren en duidelijk stelling nemen. Het pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. We doen dat door regels en afspraken te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken.

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag?

Een definitie van pesten is: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld

Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig. Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Een leerkracht weet vaak niet wat er zich precies afspeelt tussen de leerlingen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. Kinderen moet worden geleerd hoe zij thuis of op school kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest. Samenwerking met ouders is hierin belangrijk.

In de meeste gevallen heeft de 'pester' niet de bedoeling de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties.

2. Preventief pestbeleid

Heerst er in een klas een sfeer van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst. Als leerlingen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep kan pestgedrag ontstaan.

Op de Rembrandtparkschool wordt met name geïnvesteerd in een positieve groepsvorming door:

- Dagelijks de dag beginnen met yoga, mindfulness en/of meditatie
- De inzet van *Gouden Weken* tot de herfstvakantie
- De inzet van de Dierenvriendjes om gedrag bespreekbaar te maken.

3. Actief pestbeleid

Indien er toch sprake is van pesten gaan we daar als actief mee om.

3.1 De leerkracht

Groepsniveau

Leraren hebben een sleutelrol in het vroegtijdig signaleren en aanpakken van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken. De leerkrachten worden ondersteund door de intern begeleider.

3.2 De ouders

De leerkracht of de intern begeleider stelt, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester.

3.3 De pester

Er leerkracht praat met de pester(s).

- Bespreek de oorzaak van het pesten (Een problematische thuissituatie, voortdurend gevoel van buitengesloten voelen, voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt, voortdurend met elkaar de competitie aangaan, een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt).
- Laat zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste
- Laat excuses aanbieden
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de „stop-eerst-nadenken-houding“

Afspraken maken en evaluatiemomenten plannen. Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn leven te beteren voordat zijn/haar ouders worden betrokken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

3.4 Het gepeste kind

Uiteraard moet ook hulp aan het slachtoffer worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn „aangeleerd“, in de zin van „reacties op uitstoting“. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen(schouderklopje)als de leerling zich anders/beter opstelt

3.5 De zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken wordt in de klas pesten aan de orde gesteld. Het onderwerp moet regelmatig terugkomen in andere bewoordingen en met verschillende werkvormen. Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen peestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pester gaat het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.

4. Stappenplan anti-pestprotocol

Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Indien wenselijk kan de leerkracht de intern begeleider op de hoogte stellen. Het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem waarbij gebruik gemaakt kan worden van beschikbare methoden. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen.

Binnen één week vindt eerste evaluatie plaats. Leerkracht zal nauwkeurig observeren.

Stap 3

In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag wordt teruggekoppeld naar de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Stap 4

Gesprek met pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen?

Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken.

Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan.

Leerkracht overlegt met de intern begeleider, de directie wordt hierbij betrokken. Er wordt een handelingsplan opgesteld voor de komende twee weken. Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan de intern begeleider. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen.

Zo niet: nieuw handelingsplan opstellen, waarbij eventueel ook externe deskundigheid ingeschakeld kan worden.

Opmerkingen:

Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in de klassenmap.

Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.

Eventueel kan er besloten worden om een stap 6 te ondernemen:

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid of de intern begeleider. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig.

Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

Bron: School en Veiligheid